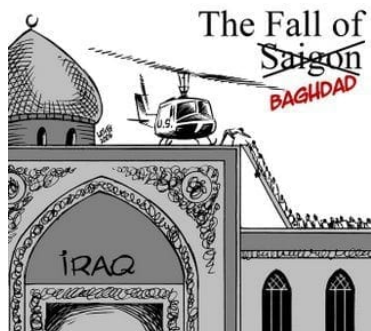

Autor: William S. Lind

Třístý komentář této série skýtá dobrou příležitost k ohlédnutí. Události myslím obecně potvrdily rámcovou koncepci války čtvrté generace. Irák nebyl žádný „piknik“, stejně jako úvodní invaze do Afghánistánu „nevykuchala“ Taliban. Mulla Omar se ukázal být lepším prorokem; ještě než dopadla první americká bomba, řekl: „Ztratíme vládu a ztratíme Kábul, ale na tom nezáleží“. Jaké poučení lze odvodit z předchozích komentářů a jejich vzájemných vztahů s událostmi v širším světě? Tři z nich se mi zdají mít prvořadou důležitost:

1. Dokud se Amerika řídí ofenzivní velkou strategií, válka čtvrté generace (Fourth Generation War, 4GW) jí zajišťuje porážky. Důvod představuje koncept Martina van Crevelda „síla slabosti“ a jeho úzké propojení s otázkou legitimacy. Ve světě války čtvrté generace je legitimita královskou pečetí. Válka čtvrté generace znamená v jádru soupeření státu a široké variety nestátních primárních loajalit o legitimitu. Americké moci legitimita chybí, protože je na fyzické rovině tak drtivá. V tom spočívá síla slabosti: Kdokoli, kdo se americké armádě postaví, se stává hrdinou. A naopak: Každý stát, který americká armáda podporuje, legitimitu ztrácí. Čím více míst, kde Amerika vojensky intervnuje, tím více států ztrácí legitimitu ve prospěch nestátních entit čtvrté generace. Ve výsledku to znamená, že náš dotyk má opačný efekt než dotyk Midasův. Jedině defenzivní velká strategie, v níž si budeme hledět svého a necháme jiné státy, aby si také hleděly svého, nás může z této vývrtky vytáhnout.

2. Armády druhé generace nedokáží vítězit ve válkách čtvrté generace. Ozbrojené síly druhé generace, jako je armáda USA, bojují tak, že zaměřují palebnou sílu na cíle. To znamená na fyzické rovině vítězství, ale nikoli už porážku na morální rovině, která je ve válkách čtvrté generace rozhodující. Nejlepší současný příklad poskytuje Pákistán, kde kombinace útoků letouny Predator a dodávek zbraní pákistánské vládě podryly legitimitu státu. Tento stát nyní stojí na okraji rozpadu, který by al-Kájdě a dalším islámským silám čtvrté generace přinesl to největší vítězství, jaké si vůbec dokáží představit. Usáma by měl mít na zdi jeskyně obrázek Predatoru s popiskem „Naše nejlepší zbraň“.

3. Dokud stávající washingtonský establishment zůstává u moci, neexistuje šance na to, aby Amerika přijala defenzivní velkou strategii nebo reformovala armádu ze síly druhé generace na sílu generace třetí – což je nutná, nikoliv však postačující podmínka toho, abychom čelili válce čtvrté generace. Tento establishment je opilý arogancí, odříznutý od světa za hranicemi

dvorské politiky a skrz naskrz zkorumpovaný pentagonským „business as usual“, který si vždy ví rady s tím, jak získat potřebnou politickou podporu. Tak jako všechny establishmenty vnímá každou skutečnou změnu coby hrozbu, již je třeba odstranit. Dokud vládne, nic se nezmění.

Jaké jsou implikace těchto tří postřehů? Z vojenského hlediska ohlašují pokračující selhávání a porážky.

Nedokážeme odejít z Iráku předtím, než vypukne další fáze války, nebo ještě hůře, než v důsledku izraelského útoku na Írán přijdeme o armádu, kterou v Iráku máme. Budeme poraženi v Afghánistánu, protože odmítneme přizpůsobit naše strategické cíle reálným možnostem a budeme se dále odcizovat obyvatelstvu válčením s využitím intenzivní palebné síly. Dotlačíme Pákistán za hranici dezintegrace, což bude strategická katastrofa prvního řádu. Budeme ignorovat dezintegraci mexického státu a importovat mexické nepořádky přes neúčinné pohraniční kontroly. Nebudeme ani schopni zastavit somálské piráty. Co to o nás vypovídá, pokud celý národ jásá, protože americké námořnictvo, nejsilnější námořnictvo na Zemi, porazilo čtyři somálské pubertáky?

A tím to nekončí. Tato selhání v oblasti zahraniční politiky a vojenské porážky – nebo ještě rozpačitější „vítězství“ – jsou pouze dvěma prvky ve větší sérii krizí, včetně krize ekonomické (deprese následované pádivou inflací), krize zahraničního obchodu (pádu dolaru), politické krize (nikdo v establishmentu neví, co dělat, ale tento establishment současně nenabízí voličům vůči sobě žádnou alternativu), energetické krize atd. Diskrétní krize se metodou sněhové koule nabalují do systémové krize, což je přesně to, co se stává, když vnější svět vyžaduje větší změny, než jaké politický systém dovolí. V tomto bodě politické systémy kolabují a bývají nahrazeny jinými. V dávných časech to znamenalo výměnu dynastie. Co to může znamenat dnes? Domnívám se, že půjde o radikální přerod, jehož výsledkem bude relokalizace.

To by byl celkem šťastný výsledek. Obávám se však, že jde o výlet, při němž nejlepší část cesty už máme za sebou.

Zdroj: Britské listy, překlad KD.